

فیلم کوتاه «کلاویه» به کارگردانی سیدمحمد حسین حسینی، نویسنده‌ی الناز عطایی و تهیه‌کنندگی محمد گودرزی، در تهران تولید شد و پس از گذراندن مراحل تدوین، طراحی، ترکیب صدا و اصلاح رنگ و نور برای حضور در جشنواره‌های داخلی و بین‌المللی آماده نمایش می‌شود. در خلاصه داستان فیلم کوتاه کلاویه آمده‌است: «دختری در حال تلاش برای پیشرفت زندگی خودش است؛ ولی مرضی

«کلاویه»

آماده نمایش شد

پدر مانع حال خوب او شده‌است»، موسیقی این فیلم توسط کریستف رضاعی ساخته شده، رضاعی تا به حال جوایز معتبر بسیاری را در عرصه موسیقی فیلم از جشنواره‌های داخلی و خارجی دریافت کرده‌است. آن‌هینا اقبال نژاد، ونوس کانلی، هومن رهنمون، کوثر حیدری بازیگرانی هستند که در فیلم کوتاه کلاویه نقش آفرینی کرده‌اند. تدوین فیلم را سیاوش کردجان، طراحی و ترکیب

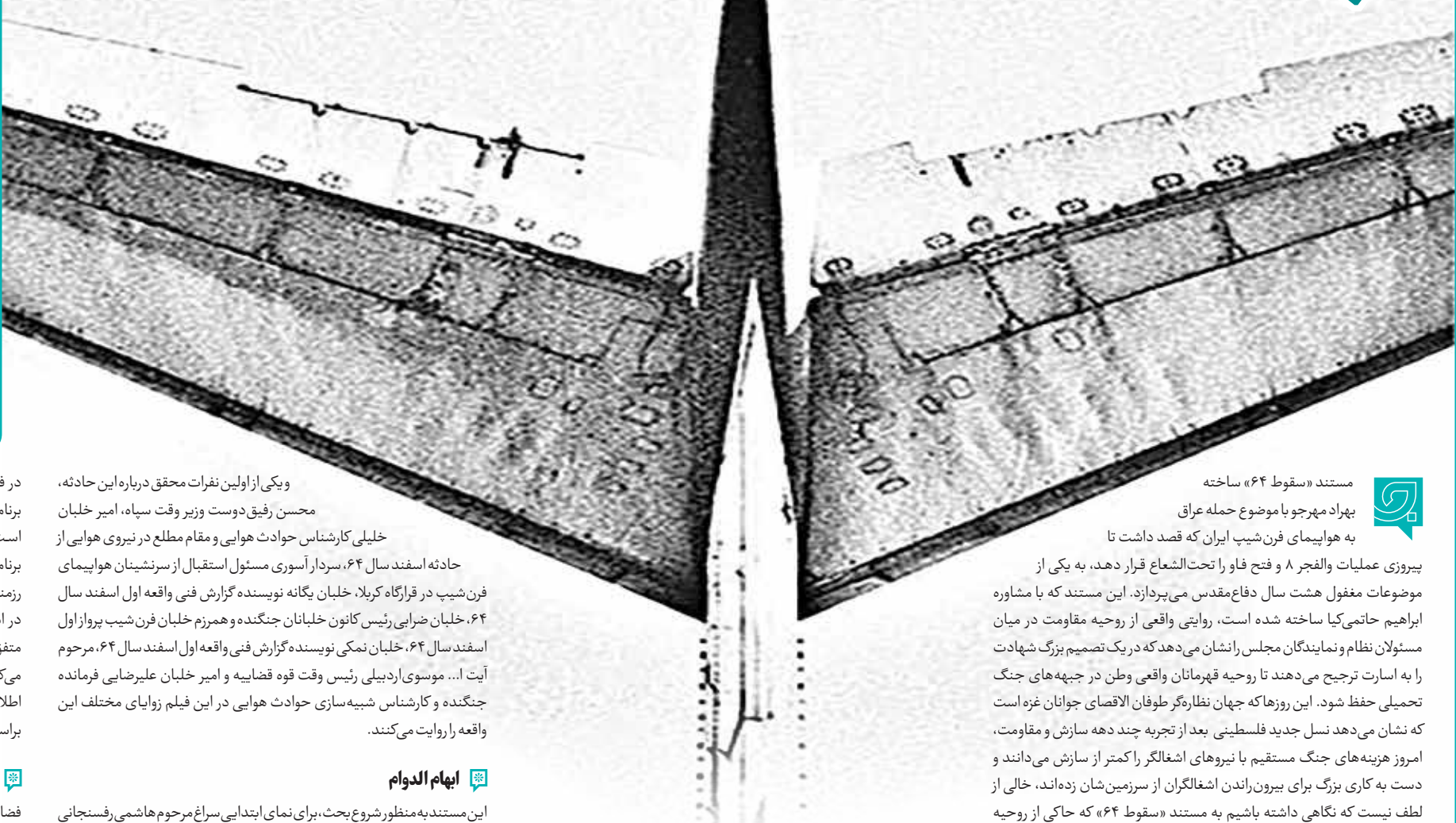
صدا را بهمن اردلان و اصلاح رنگ و نور را نیما دبیرزاده انجام می‌دهند.

دیگر عوامل کلاویه عبارتند از: مدیر فیلمبرداری؛ آرش صادقی، صدابردار؛ اکبر یعقوبی، تدوین؛ سیاوش کردجان، طراح صحنه و لباس؛ روشنگ عربی، طراح چهره‌پرداز؛ نوید فرح مرزی، طراحی و ترکیب صدا؛ بهمن اردلان. این فیلم محصول باشگاه فیلم سوره است.

نگاهی به مستند «سقوط ۶۴» ساخته بهزاد مهرجو

پرواز از اسارت به شهادت

مستند «سقوط ۶۴» ساخته

بهراد مهرجو با موضوع حمله عراق

به هواپیمای فرن شیب ایران که قصد داشت تا

پیروزی عملیات والفجر ۸ و فتح فاو را تحت‌الشعاع قرار دهد، به یکی از موضوعات مغفول هشت سال دفاع مقدس می‌پردازد. این مستند که با مشاوره ابراهیم حاتمی‌کیا ساخته شده است، روایتی واقعی از روحیه مقاومت در میان مسئولان نظام و نمایندگان مجلس را نشان می‌دهد که در یک تصمیم بزرگ شهادت را به اسارت ترجیح می‌دهند تا روحیه قهرمانان واقعی وطن در جبهه‌های جنگ تحمیلی حفظ شود. این روزها که جهان نظاره‌گر طوفان الاقصای جوانان غزه است که نشان می‌دهد نسل جدید فلسطینی بعد از تجربه چند دهه سازش و مقاومت، امروز هزینه‌های جنگ مستقیم با نیروهای اشغالگر را کمتر از سازش می‌دانند و دست به کاری بزرگ برای بیرون‌راندن اشغالگران از سرزمین‌شان زده‌اند، خالی از لطف نیست که نگاهی داشته باشیم به مستند «سقوط ۶۴» که حاکی از روحیه شهادت‌طلبی و ظفرمندی در میان مسئولان کشوری و لشکری در هشت سال دفاع مقدس است. مستندی که به‌خوبی نشان می‌دهد ایستادگی در برابر تسلیم چگونه می‌تواند به پیروزی ختم شود.

بازخوانی یک واقعه

مستند مذکور به سقوط هواپیمای فرن شیب جمهوری اسلامی ایران در اول اسفندماه سال ۱۳۴۲ می‌پردازد. این هواپیم‌ا که سرنشینان آن جمعی از نمایندگان مجلس و مسئولان کشوری و لشکری بودند از تهران عازم استان خوزستان بود. هدف حضور مسئولان نظام از این سفر سرکشی و عرض ارادت به رزمندگان جبهه‌های

مکت

روایت متناقض آقای هاشمی!

در میانه‌های مستند سقوط ۶۴ که فضای کلی مستند و رویداد از جهات مختلف به‌طور نسبی بررسی شده است، از زبان یک کارشناس فنی حوادث هوایی عنوان می‌شود که هیچ‌یک از این نوع هواپیم‌ا جعبه‌سیاه ندارد اما در مقابل در یک تناقض آشکار از قول یکی از خانواده‌های قربانیان این پرواز عنوان می‌شود پس از این حادثه آن‌ها به جلسه‌ای با حضور آیت‌ا... موسوی‌اردبیلی، رئیس وقت قوه قضاییه دعوت می‌شوند و در آنجا صوتی برای شان بخش می‌کنند مبنی بر این‌که سرنشینان هواپیم‌ا تصمیم می‌گیرند بین شهادت و اسارت، شهادت را انتخاب کنند. بر همین اساس بخش‌های منتهی به دقایق پایانی مستند در پی پاسخگویی به این موضوع پیش می‌رود که کدام روایت حقیقی است. درحقیقت در این مستند فضا به گونه‌ای پیش می‌رود که گویی خانواده‌های

قربانیان یک روایت را عنوان می‌کنند اما مسئولان وقت مثل محسن رفیق‌دوستی و مرحوم هاشمی‌رفسنجانی روایت دیگری دارند. مثلاً هاشمی تلویحا آنچه خانواده‌های قربانیان پیرامون این حادثه عنوان می‌کنند را رد می‌کند و می‌گوید در آن حادثه شاهد مستقیم وجود نداشته تا بدانیم اصل مطلب چه بوده است.

یکی از اولین نفرات محقق درباره این حادثه، محسن رفیق‌دوست وزیر وقت سپاه، امیر خلبان خلبانی کارشناس حوادث هوایی و مقام مطلع در نیروی هوایی از حادثه اسفند سال ۶۴، سردار اسوری مسئول استقبال از سرنشینان هواپیمای فرن شیب در قرارگاه کربلا، خلبان یگانه نویسنده گزارش فنی واقعه اول اسفند سال ۶۴، خلبان ضرابی رئیس کانون خلبانان جنگنده و هم‌رمز خلبان فرن شیب پرواز اول اسفند سال ۶۴، خلبان نمکی نویسنده گزارش فنی واقعه اول اسفند سال ۶۴، مرحوم آیت ا... موسوی اردبیلی رئیس وقت قوه قضاییه و امیر خلبان علیرضایی فرمانده جنگنده و کارشناس شبیه‌سازی حوادث هوایی در این فیلم زوایای مختلف این واقعه را روایت می‌کنند.

ابهام الدوام

این مستند به‌منظور شروع بحث، برای نمای ابتدایی سراغ مرحوم هاشمی‌رفسنجانی می‌رود و با سؤال اصلی که مستند درباره پاسخگویی به آن است می‌رود. این‌که چگونه این هواپیم‌ا دو دقیقه فرصت داشته تا همراه با میک عراقی به بصره رود یا سقوط را انتخاب کند؟ این موضوع از سوی ابراهیم حاتمی‌کیا نیز طرح می‌شود که طی دو دقیقه مربوط در میان سرنشینان هواپیم‌ا چه گذشت. حتی خانواده‌های این شهدا نیز روایت مهمی از موضوع شهادت عزیزان شان دارند، زیرا توضیح واضحی از این واقعه موجود نیست و بر آنند تا روایت واقعی را از دل مستند پیدا کنند.

بازهم رد پای متناقض

در جایی از این مستند از لسان اعضای خانواده قربانیان عنوان می‌شود که گویا منافقین اطلاعات مربوط به این پرواز که حامل جمعی از مقامات بلندپایه کشوری بوده را به عراق لو می‌دهند، از سوی دیگر عنوان می‌شود که عده‌ای خبرنگار نیز

سینمای مستند

DOCUMENTARY

دوشنبه ۱۷ مهر ۱۴۰۲ شماره ۶۶۰۱

برش

مقابله با روایت حقیقت

ابراهیم حاتمی‌کیا که به‌عنوان مشاور در تمام لحظات تولید این فیلم حضوری جدی دارد، در بخش پایانی فیلم به نقد نگاه مسئولان از چنین واقعه شهادت طلبانه‌ای می‌پردازد که ارزش‌ها را به نفع رزمندگان در جبهه‌های جنگ تغییر داد. حاتمی‌کیا این رویه را نقد می‌کند که عده‌ای متفق القول می‌گویند یک هواپیمای میگ آمد و این هواپیم‌ا را مورد اصابت قرار داد اما در مقابل چرا حرف‌های این همه افراد با سخنان افرادی مانند آقایان هاشمی‌رفسنجانی، موسوی اردبیلی و رفیق دوست که مسئولیت داشتند متفاوت است؟ در حقیقت فیلم با این سؤال برای مخاطب پایان می‌یابد که مگر می‌شود این همه افراد افسانه بگویند؟

در فرودگاه بغداد منتظر بودند تا از فرود این هواپیم‌ا در آنجا گزارش تهیه کنند و برنامه‌های تبلیغاتی از پیش معین شده را پیش ببرند. این موارد دال بر این مسأله است که هدایت هواپیمای ایرانی به خاک عراق پروژهای از پیش تعیین‌شده و برنامه‌ریزی شده بوده است تا شکست عراق در عملیات والفجر ۸ را جبران و روحیه رزمندگان ایرانی را در بحبوه عملیات‌های موفق خراب کند.

در این مستند این‌گونه القا می‌شود که بر مبنای شواهد، اعضای داخل هواپیم‌ا متفق القول از بین اسارت و رفتن به عراق با منهدم شدن هواپیم‌ا، شهادت را انتخاب می‌کنند و با به‌پایان رسیدن این زمان کوتاه، هواپیم‌ا مورد هدف قرار می‌گیرد و براساس اطلاعات موجود در جعبه‌سیاه هواپیم‌ا این مسأله نیز اثبات می‌شود تا دشمن نتواند براساس جنگ رسانه‌ای که ترتیب داده بود پیروزی به‌دست آورد.

روایت‌های مردمی ساده‌لوحانه

فضا در لحظات پایانی مستند به سمت وسوی این جنس روایت از زبان مسئولان می‌رود که مردم یک روایت ساده‌لوحانه را دارند و به آن مشغول هستند و مسئولان نیز از این موضوع آگاه هستند این زمان کوتاه، هشت مردم این‌گونه خوش باشند و حتی گاهی خود مسئولان نیز این روایت‌های ساده‌لوحانه را باور می‌کنند. این مسأله در ضمن خاطره‌گویی محسن رفیق‌دوست تلویحا به مخاطب القا می‌شود. مرحوم هاشمی‌رفسنجانی هم معتقد است آنچه درباره این حادثه گفته شده تخیلاتی است که بعدا گفته شده است. او به بسط مسأله تفاوت خبر از یک رویداد و تبدیل آن به یک فیلم ناشی از پروپال دادن به آن خبر و ایجاد هیجان از این طریق می‌پردازد. در بخش دیگری از مستند مرحوم هاشمی‌رفسنجانی عنوان می‌کند که در دوره جنگ شهید شدن ضرر محسوب نمی‌شد، اما در ادامه سراغ دختر یکی از قربانیان آن حادثه می‌رود و او می‌گوید که من اگر به جای پدرم بودم، همسرا ۱۸ساله و سه فرزندم را تنها نمی‌گذاشتم.

قاب

حنظله بزرگ شده ناجی‌العلی

بی‌شک آن روزی که صابر شیخ‌رضایی، گرافیست ایرانی طرح «بازگشت حنظله» را به پاسداشت یاد کارتون‌نست شویر جهان عرب، شهید ناجی‌العلی و شخصیت معروف آثارش «حنظله» می‌کشید، می‌دانست آن کودکی که ناجی‌العلی در چند دهه قبل چون نظاره‌گری بر حوادث فلسطین بر صفحه کاغذ نمایان بود، بزرگ می‌شود در مسیر آزادی قدس غوغا خواهد کرد. شیخ رضایی در وصف این کاریکاتور، آن را برخاستن نسل جدید با ظواهر متفاوت ولی دل در گرو اندیشه‌های آسمانی در جوامع مسلمان و قدرت روزافزون مقاومت فلسطین و افول اسرائیل عنوان کرد.

۱۳۰۰ اثر در جشنواره «کویر و زندگی»

۱۳۰۰ اثر در دو بخش عکس و فیلم مستند، از سراسر کشور به دبیرخانه سومین جشنواره ملی عکس و فیلم مستند «کویر و زندگی» ارسال شده‌است.

علی فرخنده، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان جنوبی صبح کشیدنه در گفت‌وگو با خبرنگاران با اشاره به سومین جشنواره ملی عکس و فیلم مستند کویر و زندگی، بیان کرد: این جشنواره در اردیبهشت‌امسال با انتشار فراخوان کار خود را آغاز کرد. او ادامه داد: پس از پایان مهلت ارسال آثار، ۱۳۴۷ اثر و ۱۷۴ عکاس و ۵۰ فیلم مستند از ۴۰ فیلمساز، توسط دبیرخانه این جشنواره دریافت شد. فرخنده با بیان این‌که پس از انجام داوری اولیه آثار در دو بخش عکس و فیلم مستند تا پایان مهرماه، آثار راه‌یافته به مرحله نهایی داوری، اعلام می‌شود. افزود: در بخش عکس، لوح تقدیر و تندیس جشنواره و در مجموع مبلغ ۲۶۰ میلیون ریال وجه نقد، به رتبه اول تا ششم اهدا می‌شود. او بیان کرد: در بخش فیلم مستند هم لوح تقدیر و تندیس جشنواره و در مجموع ۴۵۰ میلیون ریال وجه نقد، به جایزه بزرگ جشنواره و بهترین‌ها در کارگردانی، تصویربرداری، دستاورد فنی و پژوهش اهدا می‌شود.

سینمای کوتاه

«سیزده سالگی» در جشنواره اینترنتی فیلم

فیلم کوتاه «سیزده سالگی» به کارگردانی صمد علیزاده و تهیه‌کنندگی نوید محمدزاده، در ادامه حضور جهانی خود، در سی و نهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه اینترنتی فیلم جشنواره بین‌المللی در برلین است و علاوه بر بخش رقابتی اصلی برلین به رقابت خواهد‌پرداخت که مورد تایید آکادمی اسکار است و فیلم منتخب آن به اسکار معرفی می‌شود. سیزده سالگی به نویسنده‌گی مشترک صمد علیزاده، بهمن و بهرام ارک به زبان ترکی تولید شده‌است. سمانه نوری وند، رقیه ولی‌پور، حسن سلمانی، امین قفیه و احمد شعبانی در این فیلم کوتاه بازی کردند. در خلاصه داستان سیزده سالگی آمده‌است: «هلیا دخت ۱۳ ساله‌ای است که یکبار به یامناعت دوچرخه‌سواری از سوی خانواده مواجه می‌شود و...» جشنواره اینترنتی فیلم به لحاظ قدمت، دومین جشنواره بین‌المللی در برلین است و علاوه بر بخش رقابتی اصلی شامل بخش‌های جنبی متنوع مانند بازار فیلم کوتاه است.

سی و نهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه اینترنتی ۲۳ تا ۲۸ آبان مصادف با ۱۴ تا ۱۹ نوامبر ۲۰۲۲ در آلمان برگزار می‌شود. /مهر

